

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 25. Bajus sigillatim ad singulos articulos respondens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67213)

Sæcul. XVI. „aliqui aut non recte quæstionem intel-
A.C. 1570. „ligunt, aut male eam referunt, alii
 „sunt nimium Zelantes pro alterius sen-
 „tentia; hinc nascitur contentio, & sæpe
 „calumnia. „

„Ne tamen munus meum abdicarem,
 „aliæ rursus rationes prohibebant:
 „quia videlicet singuli de suo talento
 „rationem sunt reddituri: nec ille ex-
 „cusatur, qui talentum in terram fo-
 „derat, dicens: *sciebam, quia austerus*
 „*esses, & durus, &c.* secundo, quia,
 „sicut dicit S. Augustinus l. 22. de Ci-
 „vit. c. 23. *justus non debet ob maledicti,*
 „*aut calumniam ab impertiendis benefi-*
 „*ciis retardari.*

§. XXV.

*Bajus sigillatim ad singulos articulos
 respondens*

Absoluto hoc sermone artificiose con-
 cinnato Bajus omnes articulos per
 Bullam proscriptos discussit, ac præ-
 primis de illis, qui omnino erant falsi,
 ita agebat: „Hæc sine dubio falsa sunt,
 „& recte damnantur, sed non sunt mea,
 „nam hæc nunquam cogitavi, nec in li-
 „bris meis invenietis. *Ad articulos dubios,*
 „*& obscuros, qui non sunt in sensu ab ipso*
 „*intento intellecti, dixit: si tamen sci-*
 „*visssem, eorum occasione propter incon-*
 „*suetum modum in scholis loquendi, alii*
 „quos

„quos offensum iri, tacuisssem, & vel-
 „lem, me non sic scripsisse.,”

Sæcul. XVI.
 A. C. 1570.

Bajus cum ad articulos de gratia
 responderet, hæc circa primum, ter-
 tium, septimum, & nonum, qui de
 Angelorum, & primi hominis gratia
 agunt, effatus est: „alia est gratia, quæ
 „datur peccatoribus per Christum Re-
 „demptorem: alia est gratia, & paulo
 „alterius conditionis, quæ data fuisset
 „hominibus, si in statu puræ integra-
 „tis perseverassent. *Dicit itaque, se in-
 „tellexisse de gratia Christi, quia nec An-
 „geli, nec primi hominis merita recte vo-
 „cantur gratiæ, per Christum videlicet Me-
 „diatorem, & Redemptorem factæ.,*

Circa Articulos de ente naturali, & su-
 pernaturaali his verbis mentem suam ex-
 plicabat: „Naturale aliquando vocatur
 „id, quod homo habet a nativitate, si-
 „cut nunc nascitur, videlicet corrup-
 „tus, & sic homini sunt naturalia non
 „solum Corpus, & anima, sed etiam
 „peccatum; hinc Apostolus, *eram us na-
 „tura filii iræ:* porro dum sic loquimur de
 „naturali, fides, charitas, & alia dona
 „sine dubio sunt supernaturalia: ali-
 „quando vero Augustinus vocat natu-
 „rale, quod habet homo in primo statu:
 „porro sic aliquando cum Augustino locutus
 „sui, *ut appellarem ea dona naturalia, quæ
 „homo*

Sæcul. XVI. „homo habebat ex ordine naturæ a Deo in-
 A.C. 1570. „stituta. „

Ad articulum octavum, ubi dicitur: „in redemptis per gratiam Christi „nullum inveniri potest bonum meritum, quod non fit gratis indigno colatum, ita respondit Magister Michael Bajus: ego nunquam dixi, quod homo tunc fit indignus, quando gratia ei confertur, sed id asserui considerando statum nostræ corruptionis, in quo antea fuimus, expedit enim hoc semper cogitare, & Deo gratias agere, quod ex illo statu per Christum non solum liberati simus, sed etiam infantum filiorum Dei translati. Sic Apostolus se dicit minimum Apostolorum, indignum, qui vocetur Apostolus, respiciendo statum, in quo antea fuerat.

In articulo quadragesimo quinto tractabatur, quod sacrificium Missæ non alia ratione dicatur sacrificium, quam generaliter, qua ratione quodlibet opus, quod fit, ut sancta societate in hæreamus Deo, sacrificium appellari valet, porro ad hoc respondit Bajus: „Ego hoc nunquam docui, imo ne cogitavi quidem: nec aliud magis doleo, quam quod hoc mihi tam falso impositum: dixi autem, duobus modis aliquid homini offerri: primo, quando aliquid simpliciter homini dono datur, „prout

Sæcul. XVI.

A.C. 1570

„prout offero aliquid, id est, dono ali-
 „cui pomum, nummum, vel aliquid
 „aliud: secundo, quando aliquid ad al-
 „terius honorem, utilitatem, gloriam,
 „vel ad ipsum reficiendum, recrean-
 „dum, vel consolandum, consumitur;
 „prout Maria Magdalena ad glo-
 „riam Christi, & ad ipsum reficiendum,
 „& recreandum effudit pretiosum un-
 „guentum super caput ejus, ex cujus
 „odore tota domus bene redolebat: Ju-
 „das equidem voluit, ut priori modo
 „obtulisset Domino, seu simpliciter Do-
 „mino dono dedisset, & non consump-
 „sisset, ut ex eo venditopotuisset postea
 „aliquid furari, sed ipsa obtulit poste-
 „riori modo, quia consumpsit ad ejus
 „honorem, & gloriam, & sic distin-
 „guuntur oblatio, & Sacrificium, quia
 „quando res, quæ offertur, non im-
 „mutatur, est oblatio, utpote dum in
 „altari offeruntur vinum, poma, uvæ
 „&c. quando vero consumitur res, est
 „Sacrificium, ut cum offerimus incen-
 „sum, & adolemus thus ad Dei glo-
 „riam, & honorem: sic in Sacrificio
 „Missæ, si respicias terminum a quo, vi-
 „delicet panem, & vinum, quæ Deo
 „offeruntur, est oblatio, sive munus,
 „& donum, quæ Deo offeruntur: unde
 „dicitur in Canone Missæ: hæc dona,
 „hæc munera: si vero respicias termi-
 „num

Sæcul. XVI.
A.C. 1570

„num ad quem, videlicet Corpus, &
„Sanguinem Christi, in quæ panis, &
„vinum transmutantur, est proprie di-
„ctum Sacrificium, & vero nomine pro-
„pitiatorium, quia offertur is, qui est
„propitiatio pro peccatis nostris: si ve-
„ro loquimur generaliter de Sacrificio,
„quatenus id dicitur Sacrificium, quod
„fit, ut sancta Societate inhæreatur
„Deo, sic respiciendo ipsam actionem,
„etiam vere dicitur generali ratione
„Sacrificium, quia est opus ad hono-
„rem Dei factum, ut ei sancta Societate
„inhæreatur. „

Circa charitatem, de qua agitur in
trigesimo primo, trigesimo secundo, &
sexagesimo septimo articulo (*) Bajus
affirmabat, se non errasse, nisi forte in
eo, quod juxta methodum in Scholis
usitatam locutus non fuisset. His ad-
didit: „ Quod in Catechumenis fit
„bona voluntas, dilectio, amor, apud
„omnes est extra controversiam: sed
„difficultas ex eo nascitur, quod non
„distinxi inter bonam voluntatem,
„& charitatem, secundum consuetum
„modum loquendi Scholæ charitas enim
„a Schola non aliter accipitur, quam
„quo-

(*) Vide hæc propositiones in Pontificis
diplomate, quod retulimus in Lib. CLXX.
§. XXXIV. & seq.

„quomodo Paulus accipit, i. ad Ti- Sæcul. XVI,
 „moth. i. charitas de corde puro &c. A. C. 1570.
 „hoc est, de charitate perfecta, quæ
 „est actus, vel habitus, quem opera-
 „tur spiritus inhabitans, & propitius.
 „Et talis charitas non est in eis, qui
 „nondum habent remissionem peccato-
 „rum: habent quidem dilectionem, quæ
 „incipiunt Deum amare, ut loquitur
 „Concilium Tridentinum, habent bo-
 „nam voluntatem, amorem, & inchoa-
 „tam charitatem, licet nondum per-
 „fectam. Augustinus quodam in loco
 „inter ista non distinguit, sed dicit bo-
 „nam voluntatem, dilectionem, amo-
 „rem, & charitatem in Scripturis in-
 „differenter accipi: peccatum est igitur
 „in eo, quod secutus Augustinum non
 „servaverim consuetum usum loquendi
 „Scholæ.

Circa articulum duodecimum, ubi
 dicitur: *Pelagii sententia est; opus bonum
 citra gratiam adoptionis factum, non est
 Regni cælestis meritorium*, sic mentem suam
 declaravit Michael Bajus: „ego semel
 „tantum, ut puto, id dixi esse Pelagia-
 „num, aut sententiam Pelagii: porro
 „hoc enuntiavi, non quasi vellem in-
 „nuere, quod hoc sit hæreticum, sicut
 „Collectores hoc forsitan intelligunt:
 „sed dixi, quod Pelagius istud senserit,
 „nec addidi, quod in eo male senserit:
 „*Hist. Eccles. Tom. XLVIII.* Mm „sic-

Sæcul. XVI.

A.C. 1570.

„sicut Augustinus contra Julianum, ubi
 „agitur de multiplici sanctificatione, tra-
 „ctans illud Apostoli 1. Corinth. 7. nunc
 „autem filii vestri sancti sunt, citat unum
 „Commentarium ex sensu, quem ha-
 „bet Pelagius, qui tamen verus, & bo-
 „nus est, non sic intelligens, hoc est
 „Pelagii, id est hæreticum; sed Pe-
 „lagius sic sentit: hoc igitur non est
 „bene intellectum, vel est nimis odiose,
 „& dure dictum.„

Ad articulum decimum nonum, in
 quo legitur: *opera, quæ Christus fecit,
 non habere majorem valorem ex dignitate
 Christi operantis*, ita dixit: „hoc falsum
 „est, & recte damnatum, & ego sem-
 „per docui, quod opera bona, quæ
 „Christus fecit, ex dignitate tantæ per-
 „sonæ infiniti sint valoris.

Ad articulum trigessimum, qui ita
 sonat: *Non solum fures ii sunt, & latro-
 nes, qui Christum, viam, & ostium veri-
 tatis, & vitæ negant &c.* inquit Bajus:
 „hoc verum est: sed additur aliquid,
 „quod non debet adjectum esse, nec in
 „meo libro invenitur, videlicet, quod
 „liberum arbitrium absque Dei adjuto-
 „rio non valeat ad resistendum ulli ten-
 „tationi, sic ut in eam non inducatur,
 „vel non ab ea superetur: hoc falsum est,
 „quia liberum arbitrium absque gratia
 „Christi potest alicui tentationi resistere,
 „nam

Sæcul. XVI.
A.C. 1570.

„nam possumus superare tentationem
„libidinis per agriculturam, vel per
„ambitionem, videlicet, unum vitium
„per aliud, aut per aliquod aliud opus
„naturale: sicut dicit Augustinus l. 21.
„de civit. Dei c. 16. *occultis vitiis sæpe*
„aperte vinci, & superari hominem.

§. XXVI.

*Hæc explicatio altera die a Bajo
continuata.*

Die decima nona Aprilis Bajus, ut *Op. Baji*
cæptam materiam prosequeretur, *t. 2. p. 144.*
præsentibus iisdem Auditoribus con-
fessum, atque hæc declara-
vit: „siquam unquam habuimus inter
„nos turbationem, curavi, quantum
„potui, ne veniret in publicum: quia
„vitiosum est, quod de Herode in Evan-
„gelio dicitur, turbatus est Rex, & om-
„nis Jerosolyma cum eo: & nisi, ut dixi,
„quibusdam visum fuisset expedire, ea
„de re non nihil dicere, maluissem cum
„mei nominis honore tacere. Articuli,
„qui sequuntur fere omnes falsi, & recte
„damnantur; sed ad me non pertinent.
„Definitiva hæc sententia, Deum ho-
„mini nihil impossibile præcepisse falso
„tribuitur Augustino, cum Pelagii sit,
„Artic. 52. 53. per illud conabatur
„Pelagius excludere peccatum origi-
„nale,

M m 2